

Nr 147.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ändrad lydelse av § 3 13:o tryckfrihetsförordningen; given Stockholms slott den 25 februari 1938.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl Maj:t härmed till riksdagens prövning i grundlagsenlig ordning framlägga följande:

F ö r s l a g

till

ändrad lydelse av § 3 13:o tryckfrihetsförordningen.

§ 3.

13:o. Framställning, som sårar tukt och sedlighet; brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

K. G. Westman.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1938.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS,
MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, anför:

»Kungl. Maj:t har förut denna dag beslutat till riksdagen avlåta proposition med förslag till lag om upphävande av 18 kap. 13 § 2 mom. strafflagen. I mitt anförande till statsrådsprotokollet för den 28 januari 1938 vid lagförslagets remitterande till lagrådet har jag erinrat om, att förslaget torde böra föranleda ändring i § 3 13:o tryckfrihetsförordningen. Jag anhåller nu att få till behandling upptaga frågan om dylik ändring.

Genom lag den 10 juni 1910 fogades till 18 kap. 13 § strafflagen ett andra moment innehållande särskilt stadgande om straff för vissa förfaranden beträffande så kallade preventiva medel med mera. Sålunda belades med straff bland annat att i skrift, som utsprides, till salu utbjuda föremål, som är avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av könsumgänge, eller att, under sådana förhållanden att allmän fara för andras förförelse därav kommer, genom utspridande av skrift söka förleda till användande av föremål som nu sagts eller meddela anvisning om sättet för deras användande; dylikt förfarande drabbas av straff icke blott, såsom före lagändringens genomförande, om den utspridda skriften är sårande för tukt och sedlighet, utan även i fall detta icke kan anses vara händelsen.

För att den sålunda ändrade bestämmelsen i strafflagen skulle kunna tillämpas mot den, som vid salubjudande av ifrågavarande föremål eller försök att förleda till deras användande eller meddelande av anvisning om sättet därför begagnar sig av tryckt skrift, erfordrades emellertid ändring jämväl i tryckfrihetsförordningen § 3 13:o. Förslag till sådan ändring förelades också 1911 års riksdag genom proposition (nr 64) och antogs definitivt av 1912 års riksdag. Efter denna ändrings genomförande lyder § 3 tryckfrihetsförordningen i hithörande delar:

Under de förutsatta villkor, att — — — skola såsom missbruk av tryckfriheten anses:

13:o. Framställning, som sårar tukt och sedlighet; utbudande till salu av föremål, som är avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av könsumgänge; samt, under sådana förhållanden att allmän fara för andras

förförelse därav kommer, försök att förleda till användande av föremål, som nu sagts, och meddelande av anvisning om sättet för deras användande; brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Det förslag om upphävande av 18 kap. 13 § 2 mom. strafflagen som Kungl. Maj:tt beslutat förelägga riksdagen innebär bland annat ett upphävande av straffbestämmelserna för den som i skrift som utsprides till salu utbjuder föremål, som är avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av köns- umgänge, samt för den som, under sådana förhållanden att allmän fara för andras förförelse därav kommer, genom utspridande av skrift söker förleda till användande av föremål som nu sagts eller meddelar anvisning om sättet för användandet. Då sålunda dylik gärning, därest förslaget genomföres, kommer att bliva belagd med straff endast under förutsättning att på sätt i 1 mom. av 13 § sägs tukt och sedlighet därav såras, bör uppenbarligen de mot bestämmelserna i fråga svarande stadgandena i tryckfrihetsförordningen om straff för den, som vid sådana gärningars begående begagnar sig av tryck! skrift, samt om skriftens konfiskation utgå ur tryckfrihetsförordningen.

Med hänsyn till de för åvägabringande av grundlagsändringar gällande särskilda regler kan, såvitt nu är möjligt att bedöma, den ifrågasatta ändringen i tryckfrihetsförordningen icke bliva definitivt antagen förr än vid 1941 års riksdag. Då emellertid enligt tryckfrihetsförordningen brottet skall straffas enligt allmän lag — vars straffbestämmelse i nu förevarande hänseende, om förutnämnda förslag till strafflagsändring genomföres, kommer att bortfalla — kan någon olägenhet icke uppkomma till följd därav att under tiden intill dess ändringen i tryckfrihetsförordningen hinner bliva definitivt genomförd full överensstämmelse mellan strafflagen och tryckfrihetsförordningen icke kommer att föreligga.

I enlighet med nu angivna grunder har jag låtit inom justitiedepartementet upprätta *förslag till ändrad lydelse av § 3 13:o tryckfrihetsförordningen.*»

Föredraganden hemställer härefter, att förslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till prövning i grundlagsenlig ordning.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Wilhelm von Schwerin.